

Forfatter: Knudsen, Jakob

Titel: Udrag fra Gjæring (Danske Klassikere)

Citation: Knudsen, Jakob: "Gjæring Afklaring", i Knudsen, Jakob: *Gjæring Afklaring*, udg. af Poul Zerlang , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1988, s. 12. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-knudsenj01val-shoot-idm140346606861328/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Gjæring Afklaring

veed det endnu ikke; vi veed egentlig sletikke, hvad det er for nogle Mennesker, de, der regjerer over os nu. Kun eet veed vi: at siden 1864 lever vi af Guds Naade alene; Han maa gjøre det, – og Han *har* gjort meget, Han har gjort store og underlige Ting; ellers var vi allerede forblødt af det forfærdelige Saat, vi fik, da vi tabte Sønderjylland.»

«Men kan vi da ikke gjøre noget selv ogsaa?»

«Gud gjør altid sit Størvæk med et Folk ved Folket selv. Han har vakt den danske Folkeand, men Folkeanden virker altid gjennem Folkets egne Mænd. – Og dog – og dog; det er sletikke paa almindelig Maade, det her er gaaet til siden 64. Han føder os tydelig nok af *Haanden*, som man gjør med de Kyllinger, der ikke kan hjerpe Føden selv. – Alt her i Danmark beroer nu paa den ene Mand Grundtvig; men han er ikke en almindelig Folkehøvding; han er en *Guds Mand*, som man ikke har set Magen siden Luthers og Apostlenes og de gamle Profeters Dage. Siden 1864 er Danmark i mangt og meget kommet til at ligne det gamle Israel, saadant et lille kunstigt Folk, et Guds Dæggelem, som Han selv opfostrer. – Ja, lille Born, det er vor Trøst – det er min hemmelige Oplivelse og Fortrøstning – at naar der er kun Een, som er bleven os tro, saa er det da ogsaa Gud selv, den Aalmægtige, imod hvem Alverden er det samme som ingen Ting. Han være Pris og Tak!»

Børnene var blevene baade ængstede og bevægede af den Maade, hvorpaa Præsten fortalte dem i Dag. Baade Kathrine, Henriette og Anna bøjede Hovederne ned mod deres Kjølelommer, af hvilke de halvt fremdrog deres Lommeørklæder. Karl sad og glippede med Øjnene.

Saa sagde Præsten, at nu skulde de synge: «Fædreland ved den bølgende Strand.»

Under Sangen kom Karl til at tænke paa, hvor skammeligt det var af Herredsfoged Bircheroeds, at de sagde, at Grundtvig havde ment sig selv med *den Gamle af Dage*. Karl troede ganske vist ogsaa, at dette var Grundtvigs Mening, men syntes, at han maatte da have Lov til at kalde sig «den Gamle af Dage», saadan en Mand, som han var, og tilmed saa gammel. Men Herredsfogdens skulde ikke snakke om saadant noget, for de förstod det jo slet ikke.

Da de havde sunget Sangen til Ende, fortsatte Præsten sin Fortælling om Krigen i 64, og fortalte dem blandt andet om General Bag-